Rødt Nytt

FREDS-PRIS-EKSTRA

SPESIALUTGAVE UTGITT AV TIDSSKRIFTET RØDT! I SAMARBEID MED RØDT ØSTENSJØ

NOVEMBER 2012

Britisk fotpatrulje i Kabul. Foto: Isafmedia

EU kriger ute

Fra demonstrasjon under generalstreiken i Aten i juni 2011. Foto fra http://eagainst.com

Ingen fredspris til EU

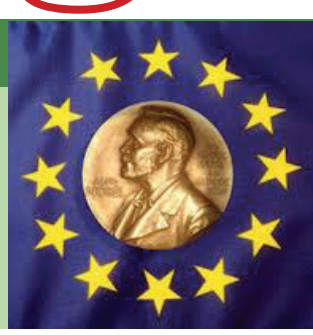
Rødt arrangerer debattmøte 10/12 kl. 17 på Litteraturhuset.

Innledere: Dimitros Kodelas, parlamentsmedlem fra Syriza (Hellas), Vigdis Hjorth og Bjørnar Moxnes

EU kriger hjemme

DEMONSTRÉR SØNDAG

Fredsprisinitiativet 2012 protesterer mot fredspris-tildelinga søndag 9. desember klokka 16 på Youngstorget

PROTESTÉR MANDAG

Ikke la ja-folket dominere utdelingsdagen. Møt opp ved Rådhuset mandag klokka 13 og ved Grand hotell klokka 19. Ta med BUH-stemmen!

Krigsprosjektet EU

Påstanden om at EU er et fredsprosjekt som skal ha hatt en viktig rolle i å hindre ny krig i Europa, var en sentral del av Ja-sidas propaganda for å få det norske folket til å akseptere EU-medlemskap både i 1972 og enda mer i 1994. Det er også en viktig del av propagandaen innad i EU for å få vanlige arbeidsfolk til å akseptere dette markedsliberalistiske stormaktsprosjektet, som de selv taper på. Men ingen av argumentene som føres for å begrunne EU som et fredsprosjekt, holder vann.

Marielle Leraand
nestleder i Rødt

Det første argumentet er empirisk og viser til at det ikke har vært noen ny storkrig i Europa etter dannelsen av EUs forløper, Den europeiske kull- og stålunionen, i 1952. En storkrig som involverer et helt kontinent, vil alltid være en supermaktskrig. Første og amdre verdenskrig ble utkjempa mellom datidas globale supermakter; Storbritannia, Frankrike og Russland/Sovjetunionen og USA på den ene sida, Tyskland med allierte på den andre.

Utenkelig

En ny verdenskrig som involverte Tyskland som en selvstendig hovedaktør, var under enhver omstendighet utenkelig etter andre verdenskrig. I motsetning til etter første verdenskrig var Tyskland etter andre verdenskrig militært knust, utbomba og politisk demontert i to stater.

En ny storkrig i Europa ville blitt utkjempa med den kalde krigens supermakter USA og Sovjetunionen som hovedaktører. Heldigvis førte den kalde krigen oss aldri i noe ny europeisk og global storkrig, men det var ikke langt unna, spesielt under Cubakrisen.

Selv for Torbjørn Jagland og Geir Lundestad burde det vel være vanskelig å argumentere for at dannelsen av Det europeiske økonomiske fellesskapet (EEC) i 1958 var utslagsgivende for at Khrusjtsjov beslutta å trekke de sovjetiske mellomdistanserakettene bort fra Cuba i 1962?

Spenningsskapende

Realiteten er at etableringa av EUs forløper spilte en spenningsskapende rolle under den kalde krigen. I utgangspunktet var de allierte fra andre verdenskrig enige om at Tyskland etter krigen skulle holdes demilitarisert for aldri igjen å kunne utgjøre en trussel mot noen av de allierte.

Tyskland skulle holdes demilitarisert.

Vestmaktene gikk imidlertid bort fra denne avtalen etter at den kalde krigen brøyt ut. Tyskland, som var den dominerende industrimakta i Europa fra 1900 til 1945, hadde fortsatt et stort potensial som produsent av stål og våpen. Dette ønska Vestmaktene å utnytte i rustningskappløpet med Sovjetunionen. Kull- og stålunionen hadde som sitt fremste mål å legge til rette for raskest mulig vekst i denne basisindustrien innen det militærindustrielle komplekset. I 1955 var prosessen kommet så langt at Vest-Tyskland ble tatt opp som fullt medlem av NATO.

Ettersom tyske styrker hadde utrydda 23 millioner sovjetborgere få år tidligere, oppfatta Sovjetunionen dette som en stor trussel og svarte med å tvinge sine allierte inn i Warszawapakten samme år.

Opprustning

Kull- og stålunionen var altså ledd i en strategi for militær opprustning av Tyskland, som hadde som konsekvens at Europa allerede ti år etter andre verdenskrig ble konsolidert i to fiendtlige militærallianser, stilt opp mot hverandre og klare til krig ved første gnist. Lenger unna Alfred Nobels testamente om å arbeide for nedrustning og fredskongresser er det ikke mulig å komme.

Marielle Leraand er nestleder i Rødt. Hun er særlig engasjert i internasjonal solidaritet og kvinnekamp. Les mer av det hun skriver på http://mariellelerand.blogspot.no/. Foto: Brage Aronsen

Føderalstat

I årene etter 1950 har Kull- og stålunionen skritt for skritt utvikla seg fra å være et frihandelsprosjekt på et avgrensa, men militærstrategisk viktig område, til å bli en økonomisk og politisk union som de sentrale lederne ønsker skal utvikle seg til en føderalstat. Her finner vi det teoretiske argumentet for å hevde at EU er et fredsprosjekt: Land som blir så politisk og økonomisk vevd inn i hverandre at de ikke lenger kan opptre selvstendig, kan ikke gå til krig mot hverandre.

Det er to innvendinger mot dette: For det første, om integrasjonen blir vellykka i den forstand at en ny superstat trer fram på arenaen, er dette fredsskapende i en global sammenheng?

Tyskland 1871

Å hevde at dannelsen av Den europeiske union er fredsskapende fordi det hindrer krig mellom statene som inngår i unionen, kan sammenlignes med å hevde at samlinga av Tyskland i 1871 var et fredsprosjekt fordi det hindra nye kriger mellom de ulike tyske statene som gjentatte ganger hadde vært i strid med hverandre.

Om tysk samling kunne framstilles som et fredsprosjekt fra et innenrikspolitisk tysk perspektiv i 1872, ville vel de fleste være enige om at dette perspektivet blir problematisk i en breiere europeisk og global kontekst i tiårene som fulgte.

EUs unionstraktat forplikter medlemslandene til militær opprustning.

På verdensplan

Like viktig som å vurdere om EU kan hindre krig mellom medlemsnasjonene, er det derfor å vurdere hvilken rolle EU potensielt kan og vil spille i verden utafor EU i tiårene som kommer. Og her blir parallellen til tysk samling i 1871 ubehagelig relevant. EU har ikke enda lykkes med å etablere seg som en enhetlig politisk og militær supermakt. Men det er ambisjonene. EUs nåværende unionstraktat forplikter derfor medlemslandene til militær opprustning, og EU har, i likhet med NATO, gitt seg sjøl fullmakt til å intervenere militært utenfor unionens eget territorium.

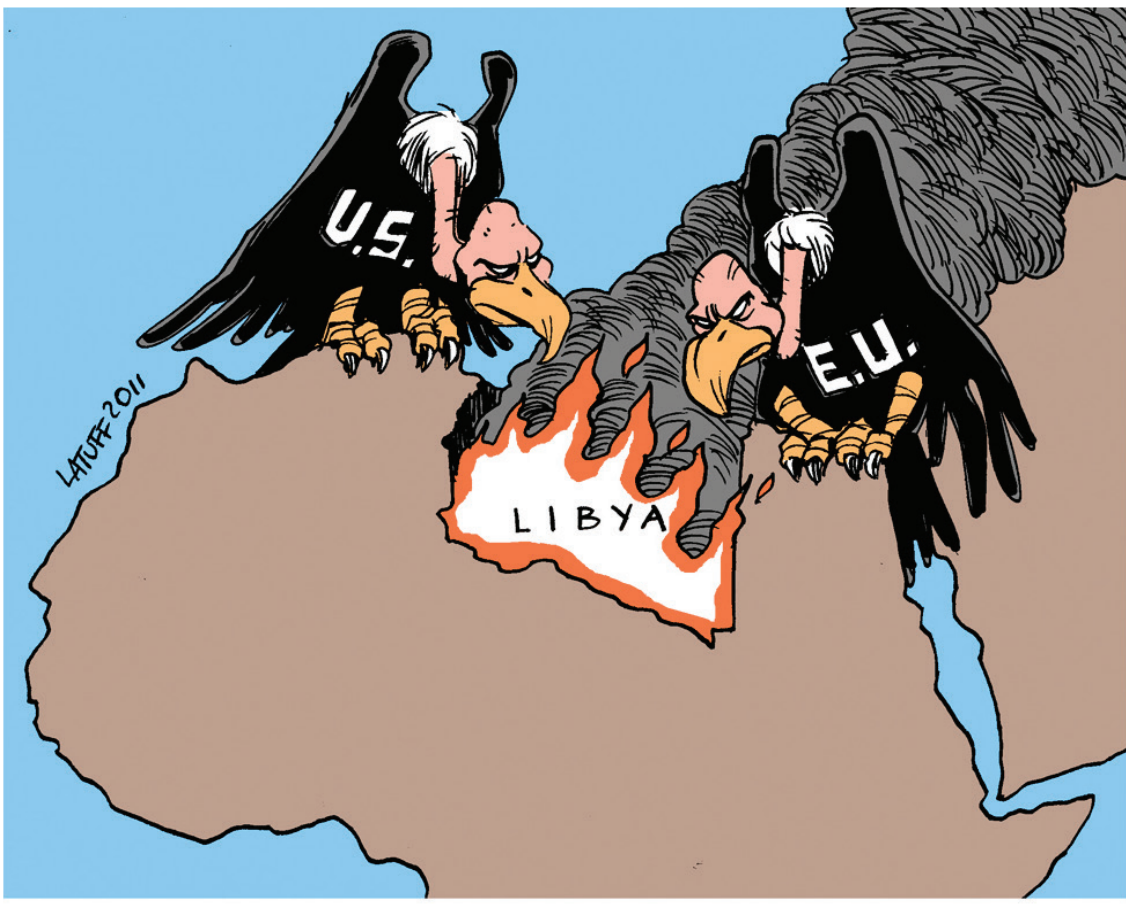
Verken EU eller forløperne har på noe tidspunkt fungert dempende på enkeltmedlemmers militære operasjoner i andre land.

Utenfor eget territorium

EEC hindra ikke Frankrike fra å føre en brutal kolonikrig i Algerie på 1960-tallet, og EF hindra ikke Storbritannia fra å gå til krig mot Argentina i 1983. Mangelen på enhet på det politiske og militære området har imidlertid så langt ført til at EU

EU har ellers for vane å vise fram sitt noe amputerte europakart, men på emblemet til militærstaben presenteres et større område.

Tegning: Latuff

som organisasjon ikke har vært en aktiv aktør til støtte for medlemslands interesser i konflikter utenfor unionens territorium. For europeisk storkapital er dette en ulempe sett i forhold til konkurrerende kapitalinteresser. Men et selvhevdende enhetlig EU som tar opp kampen om markeder og ressurser med USA og Kina, også med militære midler, slik «visjonære» EU-ledere legger opp til, er det totale mareritttscenariet for alle fredsvenner.

Motstridende interesser

For det andre er det på ingen måte gitt at politisk og økonomisk integrasjon vil fungere konfliktdempende mellom nasjoner i enhver situasjon. Dersom det viser seg at de ulike EU-landenes motstridende økonomisk-politiske interesser skulle toppe seg på en slik måte at ett eller flere land skulle ønske å trekke seg ut av unionen, vil en nær sammenveving av politiske og økonomiske strukturer i verste fall kunne skape kriger som ellers ville kunne vært unngått.

Det beste håpet for fred i Europa og verden er at EU kan oppløses på fredelig vis, før det er for seint.

Dersom EU løser finanskrisa ved å etablere en felles EU-statsgjeld, hvordan skal den deles om et land seinere velger å melde seg ut?

Norske erfaringer

Forestillinga om union som noe fredsskapende står i grell kontrast til vår egen historiske erfaring i Norge.

Det var etableringa av den politiske unionen med Sverige som brakte Norge og Sverige i krig i 1814, og det var ønsket om oppløsning av unionen fra norsk side som brakte oss på randen av en ny krig i 1905. Men en viktig grunn til at oppløsninga av unionen likevel gikk fredfullt for seg, var at den i utgangspunktet var veldig løs. Det var først og fremst snakk om en utenrikspolitisk union, ikke en sammenveving av økonomiske og politiske institusjoner på nivå med det EU etablerer.

Den vellykka unionsoppløsninga har ført til at nordmenn og svensker i dag oppfatter hverandre som broderfolk, som stemmer på hverandre i Grand Prix og som kun kjemper mot hverandre i langrennssporet. Mens fred mellom Tyskland og Frankrike etter andre verdenskrig har helt andre årsaker enn etablering av politisk union, kan vi ganske klart se at unionsoppløsning har skapt grunnlaget for stabil fred mellom Norge og Sverige i godt over 100 år. Det beste håpet for fred i Europa og verden er at EU kan oppløses på tilsvarende fredelig vis, før det er for seint.

Også internt i EU er det stor uro og massive protester mot unionens politikk. Foto fra Takethesquare.

Noen områder EUs medlemmer har kriga i sia opprettelsen

- Afghanistan
- Algerie
- Baskerland
- Bosnia
- Djibouti
- Elfenbeinskysten
- Kongo
- Kosovo
- Libya
- Malvinas
- Nord-Irland
- Persiagolfen
- Senegal
- Sierra Leone
- Tsjad/Libya
- Tunisia

Medaljeutdeling etter EUs innsats i Tsjad. Foto: EUFOR Tchad/RCA

Alle som synes det er mer enn fredsprisen som er dumt med EU: Bli med i

nei TIL EU

neitileu.no

Rødt Nytt

Denne spesialutgaven av *Rødt nytt* er utgitt av tidsskriftet *Rødt!* i samarbeid med Rødt Østensjø i anledning av Nobelkomiteens valg av EU som fredsprismottaker for 2012.

Rødt nytt er ellers ei gratisavis utgitt av Rødt sentralt. Den kommer med rundt ti utgaver i året. Du kan få den tilsendt ved å kontakte partiet på e-post *roedt@roedt.no*, telefon 22 98 90 50.

ISSN: 1504-7660 (avis); 1504-7679 (pdf). Trykkeri: Nr1Trykk.

Krigsnasjonen Norge

Norge er, stikk i strid med politikerelitens forestilling, ingen fredsnasjon. Norge er en aktivt krigførende nasjon og en våpenhandler av grovt kaliber.

Bjørnar Moxnes
leder i Rødt

Krigen i Afghanistan, konsekvent omtalt av regjeringa som *engasjementet*, *deltakelsen*, *bidraget* og *innsatsen*, har blitt framstilt som en slags humanitær hjelpeaksjon. Soldatene skulle bore brønner, skape demokrati og frigjøre kvinnene. Når disse målene ikke ble nådd, endret de argumentasjonen. Vi skulle skape sikkerhet og stabilitet i Afghanistan for å skape sikkerhet her hjemme.

Virkeligheten

Krigen har ført til at veldig mange afghanere har mistet livet. Et forsiktig anslag er 20 000 drepte sivile. Søtti prosent av befolkninga er kronisk feilernært. Et av fire barn fyller aldri fem år. Mindre enn hver fjerde afghaner har tilgang på rent vann. Over 600 000 mennesker er internt fordrevet. Mange av dem har flyktet to og tre ganger. 180 000 ble tvunget på flukt bare i fjor. Det er femte året på rad at antall internt fordrevne øker.

Regjeringa har et politisk ansvar for å snakke sant om krigen Norge deltar i, et ansvar de har svikta. Nullpunktet var Stoltenbergs tale hos de norske styrkene 17. mai 2010, da han sa at norske soldater i Afghanistan trygger de verdiene vi feirer på nasjonaldagen. Han leste opp Nordahl Griegs dikt «17. mai 1940». Motstandsmannens ord fra okkupasjonsmaktens munn.

Å be seg selv om hjelp

Afghanistan-krigen er blitt framstilt som den gode krigen med solid folkerettslig mandat. FN og den afghanske regjeringa har bedt Norge om å være der. Men i virkeligheten: Sikkerhetsrådet ga aldri godkjenning til USAs angrep på Afghanistan. Etter å ha fjerna det sittende regimet med militær makt, fikk USA på plass et lojalt regime. Det var dette regimet som inviterte Nato-styrkene. Det er forskjell på at ei regjering som blir angrepet, ber om assistanse – og at ei regjering som er innsatt av en okkupantmakt, ber okkupantmakten om hjelp.

Norge er i krig fordi USA og Nato har bedt oss om det. Soldatene er sendt dit fordi regjeringa ønsker å ivareta Norges forhold til USA og Nato.

Regjeringa har hele veien avvist kravet om uttrekking. Vi fikk høre at Norge ikke kunne trekke seg ut før sikkerhetssituasjonen var «god nok». Nå forlater vi et land i krig. Fra 2014 skal Norge årlig bruke 150 millioner kroner på de afghanske sikkerhetsstyrkene. Vi bør droppe rustinga av partene i det som kan bli en framtidig borgerkrig – og heller kanalisere midlene direkte til humanitære og sivile prosjekter som afghanerne selv rår over.

Norge er en stor krigsprofitør og våpenhandler.

Nye fly fra USA

Joint Strike Fighter, F-35, produseres av verdens største våpenprodusent, Lockheed Martin, som også produserer droneflyenes Hellfire-raketter. Den endelige prisen på F-35 er ikke klar. Om drift og vedlikehold i flyenes levetid tas med, vil investeringa nok ligge på mellom 150 og 200 milliarder kroner. Kjøpet av de amerikanske angrepsflyene er den største forsvarsinvesteringa i norsk historie. I Stortinget var vedtaket om dette enstemmig.

Gjennom å kjøpe F-35 binder Norge seg alliansemessig til USA i minst tretti år. Vi inngår samtidig et forsvarsmessig samarbeid med Israel, som har undertegna avtale om å kjøpe tjue slike fly, og som har opsjon på ytterligere 75. Når norske bedrifter skal lage deler til F-35, lager de altså også deler til de flyene som Israel kan bruke til å angripe Gaza, Iran eller hva landet måtte finne på. Norge forbyr salg av våpen til Israel. Likevel er vi med på å lage fly til landet.

Bjørnar Moxnes er leder i Rødt og står på førsteplass på partiets stortingsliste i Oslo. Foto: Marte Teigen

Krigsprofitør

Norge er en stor krigsprofitør og våpenhandler. Vi husker den forrige krigen mot Gaza. Over 1300 palestinere ble drept. Blant dem 300 barn. Israel bomba nesten utelukkende sivile mål. På israelsk side mista tre sivile livet. Israel har bekrefta at norske våpenkomponenter ble brukt i den folkerettsstridige krigen mot Gaza i 2009.

Dette skjedde til tross for at Norge har eksportforbud av våpen til Israel. Regjeringas begrunner forbudet med at man ser på «Israel som en okkupasjonsmakt og bosettingene på Vestbredden som i strid med folkeretten».

Forbud med hull

Forbudet gjelder imidlertid bare våpeneksport direkte til Israel. Dermed kan en rekke norske våpen og delvis norskutvikla våpensystem benyttes av det israelske militæret. Dette skjer dels ved at norsk våpenindustri bidrar med komponenter og innsatsvarer i våpensystem som importeres til Israel fortrinnsvis fra USA, og dels ved at norsk våpenindustri produserer våpen i andre land med mindre restriktiv eksportpolitikk.

Det aller meste av krigsmateriellet Israel importerer, kommer fra USA. USA er den desidert største importøren av norsk krigsmateriell, og dermed det store transittlandet for norsk våpenteknologi til Israel.

Dette kan regjeringa rydde opp i, hvis den vil. Norske våpenfabrikker i utlandet må underlegges det samme eksportforbudet til Israel som norske våpenfabrikker i Norge.

Testa i strid

Handelsforbudet gjelder også bare en vei. Norge importerer store mengder krigsmateriell fra Israel. Regjeringa har importert slikt til en verdi av 64 millioner kroner siden den kom til makten i 2005. Import av krigsmateriell er en støtte til den samme okkupasjonen Norge bruker som begrunnelse for ikke å eksportere våpen til landet. Vi ser ellers at et viktig salgsargument for israelsk krigsindustri er at produktene deres er testa i strid, slik vi ser i disse dager. Regjeringa må stanse importen av våpen fra Israel.

Julegaver fra tidsskriftet Rødt!

Ellen Aanesen: *Ikke send meg til en «kone», doktor*

Nyutgave av standardverket om abortkampen i Norge

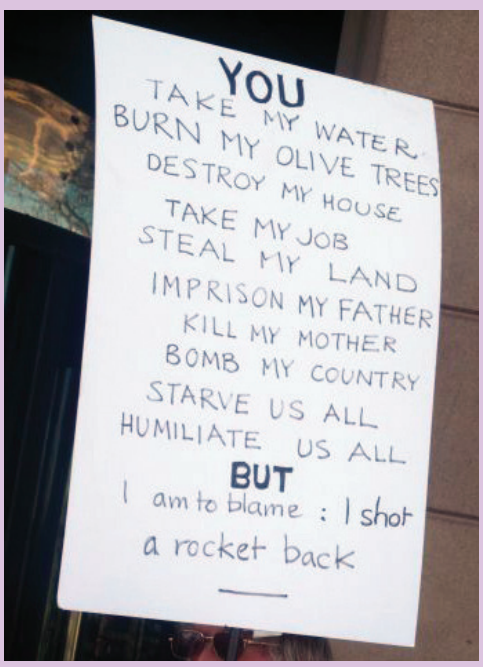
Abonner – minst fire utgaver i året

Erik Skare: *Palestina – ei politisk reisehandbok*

Rykende fersk!

www. marxisme .no

Støtt Palestina!

Bli medlem av Palestinakomiteen:
www.palestinakomiteen.no

Bli medlem av Rødt

www.roedt.no

Abonnér gratis på Rødt Nytt Roedt.no